

Souhrnná výkonnost ekonomiky ¹

- **HDP stoupl meziročně o 1,1 %, mezikvartální růst setrvalý již tři čtvrtletí po sobě (+0,5 %)**

Česká ekonomika rostla v prvním čtvrtletí meziročně o 1,1 % podle HDP očištěného o cenové vlivy, sezónnost a nestejný počet pracovních dní. V mezikvartálním srovnání se HDP zvýšil o 0,5 %, stejným tempem jako v posledních dvou čtvrtletích 2009. Výstup české ekonomiky z recese se tak odehrává bez dynamizujících kvartálních růstů, je však plynulý. Meziroční srovnání pak ukazuje, že propady HDP v průběhu roku 2009 byly nejhlubší ve druhém čtvrtletí (-4,7 %) - naposled vykazala česká ekonomika velmi mírný růst za poslední tři měsíce roku 2008, přičemž ke ztrátě konjunkturální růstové dynamiky začalo docházet již od druhého čtvrtletí 2007. Bez sezónně upravených dat byl HDP meziročně o pět procent níže během druhého i třetího čtvrtletí 2009.

- **Hrubá přidaná hodnota vzrostla proti stejnému období 2009 o 1,3 % díky vývoji ve zpracovatelském průmyslu**

Na oživení ukazuje především nabídková strana ekonomiky u HPH. Ta stoupla ve zpracovatelském průmyslu proti čtvrtému čtvrtletí 2009 reálně o 11,2 %, meziročně rovněž o silných 7 %. V obou srovnáních jde o výrazně silnější růst než za průmysl jako celek (+7,1 %, resp. +3,2 %). Přispěla k němu rozhodujícím způsobem výroba dopravních prostředků, kde stoupla HPH meziročně o 40 % jednak vlivem nízké srovnávací základny roku 2009, jednak i výrazným oživením zejména zahraniční poptávky. Podstatně nižší byl přírůstek HPH v sektoru služeb, kde ve skupině peněžnictví a komerčních služeb stoupl objem mezikvartálně o 1,1 % a meziročně o 3,4 %, ve skupině ostatních služeb o 0,5 %, resp. 1,2 %. Skupina obchod, pohostinství a doprava vykazala mezikvartálně pokles hrubé přidané hodnoty (-2,3 %), meziročně stagnaci (+0,1 %).

Celkově stoupla HPH v ekonomice o 1,3 % a snížení této dynamiky za zdroje HDP celkem způsobil pokles salda daní a dotací na produkty (proti 4. čtvrtletí 2009 o 1,7 %, meziročně o 0,9 %).

- **Pokles investic a meziročně i spotřeby domácností**

Na straně výdajů zůstala slabým místem tvorba hrubého fixního kapitálu, což odpovídá fázi hospodářského cyklu. Investice v ekonomice klesly mezikvartálně o 5,9 %, meziročně o 6,6 %. Změna stavu zásob pak zvýšila ve srovnání se 4. čtvrtletím 2009 výdaje na tvorbu hrubého kapitálu o 7,4 %, proti stejnému období 2009 je však i zde vykázán pokles (-4,5 %).

Výdaje domácností na konečnou spotřebu se meziročně snížily o 0,5 %, při faktické nominální stagnaci. Velmi mírný růst celkových výdajů na konečnou spotřebu proti stejnému období 2009 tak způsobil růst výdajů vládních institucí (+2 %) tvořící v nominálním objemu téměř polovinu výdajů na spotřebu domácností. V mezikvartální dynamice však došlo k opačnému vývoji. Proti předchozímu čtvrtletí se výdaje na konečnou spotřebu domácností velmi mírně zvýšily (+0,7 %), což může být ovlivněno i nákupy osobních automobilů v měsíci březnu, v jejichž důsledku došlo poprvé v roce 2010 i k růstu tržeb v maloobchodě. Naopak spotřeba vládního sektoru mezikvartálně poklesla zřejmě v reakci na vývoj veřejných financí (-2,7 %).

- **Dvojciferné růsty dovozu a vývozu**

Pozitivní vývoj zahraničního obchodu - i přes výrazně negativní vliv směnných relací na jeho aktivní saldo v nominálním vyjádření - vyjádřený dvojcifernými přírůstky dovozu (+10,7 %) i vývozu (+12,9 %) tak přispěl rozhodujícím způsobem k meziročnímu růstu výdajové strany HDP.

- **K přírůstku HDP přispěl především zahraniční obchod**

Z dynamiky tří základních skupin výdajů vyplývá i podíl, jímž participovaly na meziročním přírůstku HDP v reálném vyjádření. Klíčovou roli sehrál zahraniční obchod, který přispěl k růstu ekonomiky 1,9 p. b., zatímco vliv výdajů na konečnou spotřebu byl výrazně nižší (+0,3 p. b.) a zajistila ho spotřeba vlády. Pokles investic ovlivnil vývoj HDP negativně (-1,5 p. b.), což příspěvek tvorby hrubého kapitálu celkem zmírnil jen částečně (-0,9 %). Česká ekonomika tak v reakci na silící zahraniční poptávku - a při dovozní náročnosti tlumené zatím v 1. čtvrtletí pomalejším domácím oživením - rostla díky vyššímu výkonu cyklických odvětví. Sezónně očištěný HDP stoupl v zemích EU 27 reálně o 0,5 %.

¹ Pokud není v kapitole uvedeno jinak jedná se o sezónně očištěná data a indexy ve stálých cenách

- **Ztráty národní práce na cizích trzích vlivem směnných relací**

Negativní vývoj směnných relací způsobil, že obchod se zahraničím vedl ke ztrátám národní práce na zahraničních trzích. Reálný hrubý domácí důchod byl vlivem těchto ztrát o 7,2 mld. Kč nižší než HDP (v průměrných cenách předchozího roku). Meziročně byl vyšší rovněž o 7,2 mld. Kč, což vzhledem k objemu (874 mld. Kč) znamenalo pouze stagnaci.

- **Míra úspor převýšila míru investic**

Sezónně neočištěná hodnota HDND 831,3 mld. Kč byla nižší meziročně o 13,2 mld. Kč a o 39,3 mld. Kč než HDP, což představuje čisté platby výrobním faktorům do zahraničí. Nepatrný hodnotový přírůstek výdajů na konečnou spotřebu byl sice příčinou snížení hrubých národních úspor o 7,3 %, avšak ty stačily na financování výdajů na tvorbu hrubého kapitálu. Vzhledem k jejich značnému poklesu míra úspor (25,5 %) převýšila míru investic. Saldo národních běžných transakcí s nerezidenty (16,2 mld. Kč) bylo o poznání menší než před rokem.